

Gostilničarski vestnik

Strokovno glasilo „Zveze združenj gostilniških obrti dravske banovine v Ljubljani“

Člani Zveze prejema list brezplačno, za nečlane stane letno din 36.—. Oglasi se računajo v oglasnem delu din 0.75 od mm in stolpa, v tekstnem delu in na zadnji strani pa din 1.— od mm in stolpa.

Telefon 39—14

Izhaja okoli 20. vsakega meseca

Ček. rač. št. 11.430

Leto VIII.

Ljubljana, 31. avgusta 1939.

Štev. 7.

Sporazum s Hrvati

Na podlagi sporazuma, ki sta ga sklenila g. Dragiša Cvetković in dr. Vladko Maček, se je sklenilo, da se sestavi skupna vlada, ki bo izvršila ustanovitev Hrvatske banovine in prenesla od države na njo odgovarjajočo pristojnost in izdala politični zakon. Nadalje se bodo savska in primorska banovina, kakor tudi okraj Dubrovnik, Sit, Ilok, Brčko, Gradačac, Derвента, Travnik in Fojnica spojili v enoto z imenom Hrvatska banovina. S to preureditvijo je zagotovljena enakopravnost Srbov, Hrvatov in Slovencev kakor tudi enakopravnost sprejetih in priznanih veroizpovedi.

V pristojnost Hrvatske banovine se bodo prenesli posli kmetijstva, trgovine in industrije, gozdov in rudnikov, gradb, socialne politike in narodnega zdravja, telesne vzgoje, pravosodja, prosvete in notranji posli. Vsi ostali posli, t. j. vojske, financ, zunanje politike in pošte, ostanejo v pristojnosti organov državne oblasti, na vsem državnem ozemlju. Prav tako ostanejo v pristojnosti državne oblasti tudi posli, ki so posebnega pomena za splošne interese države, kakor n. pr. skrb za državno varnost, pobijanje protidržavne in rušilne propagande, izvrševanje policijske poročevalske službe in osiguranje javnega reda in miru. Za izdajanje državljanstva je pristojna banovina, razen za izdajanje državljanstva.

Rudarska zakonodaja in rudarska podjetja. Pri izdaji rudarskih koncesij, ki zanimajo tudi narodno obrambo, postopa banovina v sporazumu z vojaško opravo. Gradnja in vzdrževanje državnih prometnih sredstev in ostalih državnih objektov. Verske zadeve. Mednarodni pravni promet. S tem, da se pravna pomoč v izven spornih stvareh vrši direktno preko sodišč, zunanja trgovina, kakor tudi trgovina med banovinami in ostalimi deli države (ostane edinstvo carinskega in trgovinskega področja). Zakonodaja o merah in utežih, o zaščiti industrijske rastline, o poslih zasebnega zavarovanja in zavarovanja z zavarovalnimi družbami, menično pravo, čekovno pravo, trgovsko pravo, konkurzno pravo, obligacijsko pravo, pomorsko pravo in avtorsko pravo, predpisovanje kazni za prestopke proti predpisom o predmetih državne lastnine, postavljanje na zakonski način odnosnih načel prosvetne politike, kakor tudi osnovnih načel o krajevnih samoupravah, splošna načela meničnega prava in zavarovanja, kakor tudi splošna načela vojaškega prava. Zaradi zagotovitve narodne obrambe se bo zajamčil vojaški upravi potreben vpliv na področju proizvodnje in prometa. V svrhu uspešnega izvrševanja poslov v pristojnosti Hrvatske banovine se morajo tej samoupravi zagotoviti potrebna finančna samostojnost, kakor tudi njena dokončna pristojnost. Zakonodajno oblast v zadevah, ki spadajo v pristojnost Hrvatske banovine izvršuje kralj in sabor skupaj. Sabor sestavljajo zastopniki, ki ga ljudstvo voli s splošnim, enakim, neposrednim in tajnim glasovanjem s predstavništvom manjšin. Upravno oblastvo v zadevah iz pristojnosti Hrvatske banovine izvršuje kralj preko bana. Bana Hrvatske banovine imenuje in razrešuje kralj. Ban je odgovoren kralju in saboru. Sodno oblastvo Hrvatske banovine izvršujejo sodišča ter se njihove razsodbe in rešitve izrekajo in izvršujejo v imenu kralja. Državi pa se zagotavlja nadzorstvo nad izvršitvijo ustave in državnih zakonov od strani banovinskih oblasti.

Nova vlada

Na pograbi ukaza z dne 26. avgusta 1939 je bila sestavljena nova vlada, in sicer:

Za predsed. vlade g. Dragiša Cvetković, za podpredsednika ministrskega sveta g. dr. Vladko Maček, za pravosodnega ministra g. dr. Lazar Marković, za ministra prosvete g. Božidar Maksimović, za ministra za zgradbe g. dr. Miha Krek, za ministra za gozdove in rudnike g. dr. Džafer Kulenović, za ministra za ljudsko telesno vzgojo g. Jevrem Tomić, za prometnega ministra g. inž. Nikola Beslić, za ministra za zunanje zadeve g. dr. Aleksander Cincar Marković,

za ministra vojske in mornarice g. Milan Nedić,

za ministra za pošte, telegraf in telefon g. dr. Josip Torbar,

za finančnega ministra g. dr. Juraj Sutaj,

za ministra brez portfelja g. dr. Bariša Smoljan,

za ministra za trgovino in industrijo g. dr. Ivan Andres,

za ministra socialne politike in narod. zdravja g. dr. Srdjan Budisavljević,

za kmetijskega ministra g. dr. Branko Cubrilović,

za ministra brez portfelja g. dr. Mihajlo Konstantinović,

za ministra za notranje zadeve g. Stanoje Mihaljčić.

Kaj donaša tujski promet

Zveza narodov sestavlja že dolgo vrsto let zanimive podatke o plačilnih bilancah raznih držav na svetu (plačilna bilanca obsega namreč vsa plačila dotične države, torej ne samo blagovni promet čez mejo, ampak tudi vse druge dohodke in izdatke kot n. pr. dohodke iz tranzitnega prometa, dohodke od tujskega prometa izdatke svojih državljanov v tujini, pošiljatev izseljencev, uvoz in izvoz kapitalov). Pri teh sestavkih plačilnih bilanc posameznih držav je prišla Zveza narodov do zanimivih podatkov o bilanci tujskega prometa za celo vrsto držav. Na osnovi podatkov dotičnih držav samih je izračunala številke o dohodkih od tujih turistov, na drugi strani pa je izračunala izdatke lastnih državljanov kot turistov v tujini. Vse te podatke je preračunala v svrhu mednarodne primerjave v zlate dolarje (omenjamo, da je danes zlati dolar približno 75 dinarjev, katerega ključa naj se čitatelji poslužijo za preračunavanje dolarjev v dinarje).

Zveza narodov je te svoje izsledke izdala v knjigi o plačilnih bilancah, kjer je tem podatkom posvečena posebna tabela, ki nam kaže čisto bilanco tujskega prometa zopet v milij. dolarjev (pri aktivnih državah, oz. deželah se izdatki domačinov v inozemstvu odbijejo od dohodkov od tujskega prometa inozemcev, pri državah pa kjer so izdatki domačinov turistov v inozemstvu višji kot dohodki od inozemskih turistov, je pa bilanca pasivna. Opozorjamo pa zopet, da gre pri teh številkah zopet za promet samo čez mejo, ni vpoštevan takozvani domači turizem t. j. v mejah države same, v kolikor potujejo ljudje iz ene pokrajine v drugo po turističnih ciljih). Ker so te številke zelo zanimive in nam kažejo dejansko sliko katere države imajo največji inozemski tujski promet in katere države imajo v tujskem prometu najbolj pasivno plačilno bilanco, navajamo to tabelo Zveze narodov v informacijo našim čitateljem:

Aktivne države:

1929, 1937. (oz. navedeno leto):

Francija 333.2, 88.1; Kanada 186.4, 100.—; Italija 110.7, ?; Švica 54.0, ?;

Končno bo vlada izdala glasom tega sporazuma tudi nove predpise o tisku, o društvih, o volitvah narodnih poslancev, kakor tudi o drugih stvareh, v kolikor je to potrebno za izvedbo narodnega sporazuma.

Belgija 29.2, 23.5 (1936); Avstrija 27.4, ?; Kitajska 10.2, 1.1 (1933); Rusija ?, 4.1 (1936); Češkoslovaška 3.0, 2.3; Egipt ?, 2.1 (1934); Grčija 2.1, 2.4; Jugoslavija 1.2, 2.1 (1935); Japonska 1.2, 5.1 (1936); Estonska 0.1, 0.1.

Pasivne države:

USA 685.0, 258.7; Anglija —, 17.5; hol. Indija 32.2, 7.5; Argentina 17.2, ?; Južna Afrika 16.2, 12.3 (1936); Avstralija 13.0, 7.7 (1936); Holandija —, 12.1; Nova Zelandija 8.3, 6.3 (1936); Švedska 8.0, 1.1; Madžarska 5.9, 1.9 (1936); Danska 2.7, 2.6; Bolgarija 1.4, 0.5.

Druge manj pomembne pasivne države so še Urugvaj, Irak, Finska, Venezuela, Latvija, Turčija, Litva i. t. d. Zanimivo je, da je bila poljska plačilna bilanca iz inozemskega turizma l. 1929 še aktivna za 0.2 milij. zlatih dolarjev, kasneje v letih krize pa se je izpremenila v pasivno za 0.8 milij. zlatih dolarjev (leta 1937).

Nemčija je imela še leta 1929. v dobrih časih pasivno turistično bilanco, to se pravi, da so nemški turisti v inozemstvu potrošili več kot inozemski turisti v Nemčiji. Leta 1933. pa izkazuje Nemčija v turizmu aktivno bilanco, to se pravi, da so inozemci v Nemčiji potrosili za 12.4 milij. dolarjev več kot nemški državljani v inozemstvu. Leta 1934. je znašala aktivnost celo 49.5 milij., leta 1935. pa se je zmanjšala na 466.4 milij. zlatih dolarjev. Za kasnejša leta še nimamo podatkov. Razlagati se da to dejstvo tako, da so inozemci imeli v Nemčiji znatne terjatve, katere so vnovčili lahko baš s svojim bivanjem v Nemčiji, kar je povzročilo znatnejši dotok turistov. Na ta način so Nemci plačevali svoje obveznosti v inozemstvu.

Še enkrat opozorjamo, da so le saldi iz tujskega prometa. Tako n. p. cenijo za Francijo, da so v njej tujci l. 1929. potrosili 392 milij. dolarjev, Francozi pa so istega leta v inozemstvu potrosili 58.7 milij. dolarjev.

Za našo državo so številke l. 1929. in 1935. naslednje: Naši državljani so kot turisti v inozemstvu potrosili leta 1929. 343 milij. dinarjev, leta 1935. pa samo 157 milij. din. Nasprotno pa so inozemci prinesli v obliki tujskega prometa v našo državo leta 1929. 427 milij. din, leta 1935. pa 307 milij. din.

Največja država, ki daje največ zasluziti inozemstvu na račun tujskega prometa so severnoameriške Zedinjene države. Leta 1937. so znosili Amerikanci največ denarja v Kanado, nato

v Mehiko, Anglijo, Nemčijo, Francijo, Italijo, Švico in Irsko (mnogo Ircev je obiskalo svojo domovino!)

Ali ima finančna kontrola pravico pregledati vinogradniško klet zakonskega druga, ki ima za soproga gostilničarja ali gostilničarko?

Kr. banska uprava je svoječasno izdala na finančne organe odločbo, da morajo radi pobijanja tihotapstva imeti v evidenci tudi vinogradniško klet zakonskega druga, ki je poročen z gostilničarjem ali z gostilničarko. Na pritožbo neke vinogradnice, katere mož je gostilničar je upravno sodišče za dravsko banovino v Celju izdalo sledečo razsodbo, ki jo prinašamo rad važnosti dobesedno:

V imenu Nj. Vel. kralja

Upravno sodišče je pod predsedstvom predsednika upravnega sodišča dr. Likarja Ivana, v prisotnosti upravnih sodnikov Mulačka Rajka in Masiča Stanka, dalje sod. priprav. Pregelj Nataše kot zapisnikarice, na tožbo K. M., posestnice iz C. zastopane po dr. Rihardu Pintarju, odvetniku v Celju zoper odločbo kr. banske uprave dravske banovine v Ljubljani z dne 15. marca 1939. VII. št. 8021/1 zaradi nerednosti po čl. 28. pravilnika o banovinski trošarini na vino in žganje od dne 13. junija 1939. izvedeni javni ustni razpravi in sicer po zaslišanju poročila sodnika poročevalca in po izvajanju dr. Kreigerja Dušana kot zastopnikovega namestnika za tožečo stranko ter v odsotnosti redno vabljenega toženege oblastva razsodilo:

Tožbi se ugodi in se napadena odločba kot nezakonita razveljavi.

Razlogi:

Organi finančne kontrole v M. so dne 19. novembra 1938. zahtevali od tožiteljice, da jim pokaže zaloge vina v svoji vinogradniški kleti, da je to dolžna storiti, ker je njen mož gostilničar.

Tožiteljica pregleda zaloge vin v vinogradniški kleti ni dovolila, češ, da je pridelano vino v tej kleti edino njena last, da ta klet ni založna klet njenega moža in da zanj ne veljajo trošarinski predpisi. Z razsodbo sreskega načelstva levi breg z dne 25. januarja 1939. je bila tožiteljica obsojena na 300 din kazni zaradi nerednosti po čl. 28. pravilnika o banovinski trošarini na vino in žganje z dne 12. decembra 1937., ker je ovirala kontrolne organe v njih kontrolni službi s tem, da ni pustila pregledati vinogradniške kleti.

Zoper to razsodbo se je tožiteljica pritožila in še navajala, da je imela v vinogradniški kleti shranjeno le vino lastnega pridelka. Kr. banska uprava je z odločbo z dne 15. marca 1939. VII. št. 8021/1 pritožbo kot neosnovano zavrnila, ker tožiteljica živi v skupnem gospodinjstvu z možem, ki je gostilničar. Zato veljajo tudi za njeno vinogradniško klet predpisi čl. 16. pravilnika o banovinski trošarini na vino in žganje z dne 12. decembra 1937. o prijavi proizvoda novega vina.

Tožiteljica je zoper to odločbo pravočasno vložila na upravno sodišče tožbo, v kateri izvaja, da njeni mož, ki je gostilničar ne razpolaga z njenim vinom v vinogradniški kleti, svojega pridelka ni dolžna prijaviti in tudi ne dovoliti pregleda kleti.

Upravno sodišče v Celju o tožbi razmotrivalo:

Po čl. 16. trošarinskega pravilnika morajo proizvozniki, če trgujejo z alkoholnimi tekočinami na debelo ali na

drobno prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole v 24 urah po proizvodnji količino proizvedenega vina ali žganja. Ker postane vinski mošt po cit. pravilniku vino z 12. novembrom vsakega leta se mora novo vino prijaviti torej vsaj 13. novembra. Dolžnost prijave zadene proizvajalca točilca. V določbah pravilnika o banovinski trošarini na vino in žganje z dne 12. decembra 1937, pa ni najti predpisa ali pravne domneve, da se smatra za točilca po tem pravilniku tudi zakonski drug ali drug član družine, ki živi s prodajalcem ali točilcem vina na drobno ali na debelo v skupnem gospodinjstvu.

V našem primeru tedaj kontrolni organi niso imeli zakonite osnove za službeni pregled vinske zaloge točilčine v vinogradniški kleti zgolj na osnovi dejstva, da je točilčica žena gostilničarja, s katerim živi v skupnem gospodinjstvu. Iz navedenih razlogov je bilo tožbi ugoditi.

Razsodba je bila izdana pod št. A 149/39/7 z dne 13. junija 1939.

Občinska trošarina od vina in žganja, dobavljenega od proizvajalca neposredno potrošniku

Na zahtevo naših vinogradnikov, da naj občine ne pobirajo občinske trošarine od vina in žganja, ki ga kupi potrošnik neposredno od vinogradnika, so se občinske uprave obrnile v tej zadevi na Župansko zvezo za pojasnilo s pristavkom, da bodo občinske finance zopet utrpeli ogromno škodo, kakršno so imele že leta 1932, ko je stopil zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o državni trošarini v veljavo, če se zahtevi vinogradnikov ugodi.

»Samouprava«, glasilo Županske zveze, daje občinskim upravam o tem sledeči odgovor odnosno nasvet:

1. Za območje vaše občine velja vaš od banske uprave odobreni pravilnik za izvrševanje obč. proračuna. Po tem pravilniku je oproščeno obč. trošarine samo vino lastnega pridelka za lastno uporabo, dalje preužitkarsko, bersko in mašno vino. Drugih oprostitev ni. Ta pravilnik uveljavite nasproti vsakemu zahtevku po vrnitvi že plačane trošarine ali ugovoru proti plačilnemu nalogu itd., ki bi zahtevali trošarinsko prostost, sklicujoč se na zgoraj citirani zakon iz leta 1932. ali na omenjene razsodbe.

2. Še vedno je v veljavi razpis kr. banske uprave z dne 3. februarja 1934. II. št. 18.381/1, po katerem se pobira občinska trošarina od vsega vina in žganja, ki se postavi na ozemlju občine v promet za potrošnje ne glede na to, ali postavijo to vino (žganje) v promet proizvajalci ali trgovci.

Skrajni čas bi že bil, da bi se še zadnji ostanki zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o državni trošarini razveljavili, ker je vendar krivično, da uživa v današnjih časih, ko bi morala biti enakost v državljanjskih obvezah in pravicah posebno povdarjena, vinogradniški stan privileg kot izrastek demagoške gospodarske politike. Če se trošarina na vino in žganje pobira, potem naj jo vsakdo plača, ki troši te pijače, ne pa samo gostilničar, kar smo že vedno povdarjali. Poedini privilegi v pogledu prodaje alkoholnih pijač pa ustvarjajo samo tihotapstvo, ki prinaša poedini sicer korist, ogromni večini, ki se drži predpisov, pa škodo. Torej vsi ali pa nobeden, z demagoškimi gesli pa mora biti enkrat konec, saj vidimo, kam je nas taka brezglava gospodarska politika privedla.

Dolenjska, štajerska, dalmatinska in druga

WINA

odličnih kakovosti pri
Centralni vinarni d. d.
Ljubljana

Frankopanska ul. 11. Telefon 25-37

Banovinska poklicna svetovalnica in posredovalnica

Poklicna svetovalnica in posredovalnica je banovinska ustanova ter ima svoj sedež v Ljubljani. Radi lažjega in uspešnega poslovanja in izvajanja nalog zunaj Ljubljane se bo ustanovila posebna poslovalnica v Mariboru, po potrebi pa tudi v drugih krajih dravske banovine. Namen poklicne svetovalnice in posredovalnice je ugotavljati, dali imajo osebe, ki prisijo za tozadevno mnenje ozir. nasvet, potrebne sposobnosti v telesnem in duševnem pogledu, prikladen značaj in nagnjenje ter gospodarsko možnost za obiskovanje zaželjene strokovne šole, za vstop kot vajenec v obrtniški, pogostilni in trgovski poklic, ozir. kot vajenec ali pomožni delavec v industriji. Svetovalnica in posredovalnica bo vršila svoj namen s tem, da bo standardizirala psihotehnične preizkuševalne metode, zbirala podatke o poklicih, ugotavljala potrebo poklicnega naraščanja v posameznih poklicih, vzdrževala stike z domačimi in inozemskimi poklicnimi svetovalnicami in psihotehničnimi instituti. Nadalje bo z zdravniškim pregledom ugotavljala telesne sposobnosti kandidatov za šole ali poklice in obveščala kandidate o gospodarskih razmerah poklica, o poti, kako naj se pripravijo za poklic, o možnosti specializacije in napredovanja v tem poklicu ter o dolžnostih in pravicah delodajalca in delojemalca. Svetovala bo tudi posamezniku prikladen poklic in vršila delovno posredovanje s tem, da bo organizirala kar najtesnejšo zvezo z delodajalci, z njihovimi organizacijami, sestavljala in vodila evidenco prostih zaposlitvenih mest ter na podlagi te evidence posredovala delo tistim kandidatom, ki jih je s psihotehnično preizkušnjo spoznala za zmožne uspešno vršiti ustrezajoči poklic.

Higijena, toplota, lepota

LUTZ - peč

RUPENA LUTZ, Ljubljana - Šiška, tel. 32-52.

Skrb za izgraditev, financiranje, propagando in neposredno nadzorstvo nad to posvetovalnico in posredovalnico se poveri posebnemu kuratoriju, katerega sestavljajo predsednik, člani po položaju in člani — predstavniki oblastev in ustanov, ki prispevajo k stroškom za vzdrževanje poklicne svetovalnice in posredovalnice. Člani kuratorija so nadalje po svojem položaju načelnik oddelka za trgovino in obrt banske uprave, šolski inspektor naznačenega oddelka, inspektor dela pri banski upravi in šef oddelka za srednješolstvo pri banski upravi. Funkcijska doba teh članov kuratorija traja 3 leta.

S tem smo prišli do posvetovalnice, kakršno imajo že dolga leta druge države in ki so se izkazale v gospodarstvu za zelo koristne, ker razporejajo interesente po njihovih zmožnostih v posamezne poklice. Upamo, da se bodo starši, ki nameravajo posvetiti svoje otroke gostilniškemu poklicu, pridno zatekali na posvet v to posvetovalnico in da bodo gostinski podjetniki sprejemali v uk izključno le vajence, ki se bodo šele na podlagi mnenja poklicne posvetovalnice odločili za gostinsko obrt. S tem upamo, da bomo prišli čimprej do sposobnega naraščanja.

Pritožnikom na reklamacijske odbore

Ker bo kmalu končano zasedanje davčnih odborov, priporočamo davčnim zavezancem, da dobro premotrijo letošnje davčne predpise in se naj pridno poslužujejo možnosti pritožb na reklamacijske odbore. Kdor smatra, da je obdavčitev previsoka in da se davčni odbor ni oziral na predloženo davčno prijavo, naj raje riskira 30 din za kolek in vložil pri predhodnih informacijah pri pristojnem gostilniškem združenju pritožbo na reklamacijski odbor.

Istočasno naj se pošlje prepis te pritožbe z vsemi potrebnimi podatki na sledeče naše zastopnike v reklamacijskih odborih in sicer:

Za reklamacijski odbor v Ljubljani: gg. Majcen Ciril, restavrater kolodvorske restavracije v Ljubljani, Peterlin Miro, hotelir v Kranju.

Od 2. do 11. septembra

Ljubljanski velesejem

Velika kmetijska razstava

(semenogojstvo, zelenjad, sadje, cvetje, čebele in med, mleko in mlečni proizvodi, vino, koze, ovce, perutnina, kunci, golobi, ribe, gobe, zdravilna zelišča, kmetijski stroji).

Gospodinska razstava, akvariji, industrija, obrt.

Lepo zabavišče - velik variete. Tekma harmonikarjev 10. septembra.

Nagradno žrebanje. Številna lepa darila za obiskovalce velesejma.

Polovična voznina na železnicah.

Za reklamacijski odbor v Celju: gg. Blatnik Simon, gostilničar, Stara vas pri Velenju, Krulej Ernest, gostilničar Sevnica ob Savi.

Za reklamacijski odbor v Mariboru: gg. Rozman Alojzij, gostilničar, Prevalje, Majcen Alojž, restavrater kolodvor. restavracije v Mariboru.

Za reklamacijski odbor v Novem mestu: gg. Windischer Josip ml., hotelir, Novo mesto, Podboj Ivan, gostilničar, Ribnica.

Pritožbe je vložiti v 30 dneh po prejemu predpisa.

Ali se je čitalnico v Ptujju zaradi trošarinskega prestopka kaznovalo?

Citatelji se še spominjajo, da smo na naslov »Leteče kontrole« objavili v našem listu članek, kjer smo iznesli, da se kontrola ni izvršila v neki tedaj precej točno in finančnem organom dobro znani zgradbi. V navedenem slučaju je šlo za čitalnico v Ptujju. Sicer se je nas hotelo prestrašiti s tiskovno tožbo, češ da nismo pravilno poročali, vendar se takih groženj pri našem boju za obstanek gostilničarstva ne ustrašimo. Članek je pokazal svoj uspeh, ker se je naknadno vendarle ugotovila resničnost naših podatkov, saj se je v pregledu cca 20 hl nezatrošarinjenega pristnega štajerskega vina. Znano nam je tudi, da se je za najdeno vino, ki se po finančno kontrolnih izrazih smatra za tihotapsko vino, plačala le redna občinska in banovinska trošarina.

Ker je pa nam znano, da postopajo finančni organi pri gostilničarjih, ki imajo na ta način shranjeno vino točno po predpisih pravilnikov za pobiranje banovinske in občinske trošarine, smo pričakovali, da bo finančna kontrola za ta dogodek, ki je za gostilničarje zanimiv, še bolj pa za mestno načelstvo v Ptujju in kr. bansko upravo v Ljubljani, predložila zapisnik v nadaljnje postopanje sreskemu načelstvu v Ptujju in tam. mestnemu načelstvu. Dosedaj ni do godiščina ni obravnavala in tudi ni dobila čitalnica sramoten pečat tihotapstva, kakršnega nosi po pravici in nepravici že toliko gostinskih podjetnikov dravske banovine.

Tem potom se obračamo na naslov finančne kontrole v Ptujju, kakor tudi na naslov sreskega načelstva v Ptujju ter mestnega načelstva v Ptujju, da se zanimajo za to zadevščino in da jo izpeljejo po točno istem postopku, ki je merodajen pri prekrških trošarinskih predpisov za pobiranje banovinske in občinske trošarine na vino in žganje. V kolikor ne bi naznačeni činitelji mogli zadevo izpeljati, potem se naj izvoli sporočiti javnosti, kdo je odredil za ta slučaj izjemno postopanje in kakšni vzroki so privedli mestno načelstvo v Ptujju in tam. sresko načelstvo, da je spregledalo trošarinsko kazen, ki gre v težke tisočake. To želimo vedeti kot davkoplačevalci in pa ker stojimo na stališču, da veljajo predpisi za vse državljanje v enaki meri v kolikor niso v istih naznačenih izjeme, kakršnih pa v predmetnem slučaju ne najdemo.

Nov denar v prometu

Finančni minister je odločil, da se bo od 16. avgusta dalje postopoma dajal v obtok nov srebrn denar po 50 in 20 din in nov kovani drobiž po 2 in 0'50 din.

Ljubljanski velesejem v jeseni

Letošnji ljubljanski velesejem, ki se bo vršil od 2. do 11. septembra 1939, bo skoro izključno posvečen kmetijstvu. Kmetijska razstava, ki bo pod častnim predsedstvom ministra za kmetijstvo, bo obsegala: 1. Semenogojstvo, 2. zelenjadno razstavo, 3. razstavo sadja, 4. cvetlično razstavo, 5. čebelarstvo, 6. razstavo mleka in mlečnih proizvodov, 7. vinarsko razstavo z vinskimi sejmom in vinsko poskušnjo, 8. banovinsko razstavo ovac solčavsko-jezerske pasme, 9. banovinsko razstavo perutnine, kuncev in golobov, 10. gospodarsko razstavo rib, 11. razstavo gob, 12. razstavo zdravilnih zelišč, 13. razstavo kmetijskih strojev in orodja. Tej kmetijski razstavi bo priključena gospodinska razstava in razstava industrijskih in obrtnih izdelkov. Obiskovalci velesejma imajo 50% popust na jugoslovanskih železnicah za prihod v Ljubljano od 28. avgusta do 11. septembra in za povratek od 2. do 16. septembra 1939.

Tujski promet

Tujski prometna zveza v Ljubljani sporoča, da se obračajo interesenti na poedina gostinska podjetja v naših letovišnih in da prejemale od podjetja odgovor, da ni več prostora. Take informacije dajejo gostišča le za sebe, dočim mislijo interesenti, da so tudi ostala gostišča dotičnega kraja zasedena, vsled česar trpi tujski promet v tem kraju radi nejasnosti v informacijah veliko škodo. Zato naj gostinska podjetja, ki prejmejo od interesentov vprašanja, izrecno povdarijo v svojih odpisih, da je njihov hotel od tega in tega časa zaseden.

Poročanje o zasedenosti. Na prošnjo da se stalno poroča zasedenost po tujcih v poedinih tujsko prometnih krajih, so se nekateri kraji odzvali in so objubil, da bodo poročali o gibanju tujecev vsak ponedeljek. Na žalost niso držali besede, ker so poročila že prihodnji ponedeljek izostala.

Tujski prometna zveza bodisi v Ljubljani, kakor tudi v Mariboru potrebuje točne podatke o zasedenosti iz sledečih razlogov: radi dajanja informacij na različnih šalterjih, radi hotelske službe in kar je najvažnejše radi intenzivnejše propagande za one okraje, ki so od časa do časa manj zasedeni.

Onim gostinskim podjetnikom, ki imajo interes na tujem prometu in hočejo imeti koristi od svojega gostinskega obrta, priporočamo, da stalno obveščajo pristojna tujsko prometna društva o gibanju gostov v njihovem obratu. Tako se naj obvestijo tujsko prometna društva o tem, koliko sob odnosno koliko postelj bo v gostinskem obratu tega ali onega dne nezasedenih. **Zapomnite si, da je vsaka nezasedena postelja gospodarska škoda za podjetnika in za naše gospodarstvo v Sloveniji.** Zatorej izkoristite vse pripomočke odnosno sredstva, ki vam jih nudijo tujsko prometne organizacije, da pridete po najcenejši poti do novih gostov. Cim tesnejše bo vaše sodelovanje s tujsko prometnimi organizacijami, tem večje koristi boste imeli od tujskega prometa.

Novi gostinski obrati. Tujski prometne zveze naprošajo, da javijo na novo tvorjeni gostinski obrati, posebno oni, ki pridejo v poštev v zimski sezoni svoje točne naslove ter naj ob tej priliki

opišejo tudi svoje obrate in priložijo sliko.

Telefoni gostinskih podjetnikov. Ker pridejo tujsko prometne organizacije čisto v položaj, da rabijo kake nujne informacije ali pa da rezervirajo pravčasno sobe, je potrebno, da naši člani, ki se bavijo s tujskom prometom javijo pristojnim tujsko prometnim društvom telefonsko številko njihovega telefona, odnosno sporoče, koga naj se telefonično v dotičnem kraju obvesti.

Novo zastopstvo »Putnika« v Nemčiji. »Putnik« v Beogradu je delegiral g. Ivo Schleicherja, dosedaj informacijskega uradnika v Celovcu, v Monakovo, kjer se bo pečal edino s propagando in informacijami za Jugoslavijo ter vzdrževal posebno zveze z vsemi potovalnimi pisarnami na Bavarskem. **Prosimo, da pošljete večje količine prospektov na naslov: Gosp. Ivo Schleicher, Amtliches Bayrisches Reisebüro, München, Ritter von Epp Platz 12.**

Pošiljajte podatke tujsko prometnim organizacijam! Tujsko prometna zveza v Ljubljani se pritožuje, da nekateri gostilničarji ne smatrajo za potrebno, da bi se odzvali pozivu tujsko prometnih društev in dali naprošene podatke. Zveza se nadalje pritožuje, da v nekaterih letoviščarskih krajih ni pravega sodelovanja gostilničarjev z lokalnim tujsko prometnim društvom, kakor bi moglo biti v dobrobit našega tujskega prometa. Prosimo vse člane, katerim je na srcu razvoj tujskega prometa, da poslušajo naše nasvete za najtesnejše sodelovanje s tujsko prometnimi organizacijami. **Koristi tujskega prometa v Sloveniji so neizpne, zato se interesirajte za turistična vprašanja in poskušajte z intenzivnim sodelovanjem priti do teh koristi, da dvignete rentabilnost vašega podjetja in s tem koristite tudi gospodarstvu v dravski banovini.**

Prepoved vnosa dinarjev iz inozemstva, izvemši v potniškem prometu in to do 500 din. Finančni minister je določil, da se prepoveduje vobče vnos efektivnih dinarjev iz inozemstva, izvemši v potniškem prometu in to samo količine do 500 din na osebo v 100 din bankovcih.

Povišana prodajna cena bencinske mešanice. Z 10. julijem 1939 se je prodajna cena za mešanico bencina z alkoholom kot motorno pogonsko sredstvo zvišala za nadaljnjih 0.10 din, tako da znaša cena 5.45 din oziroma 5.75 din oziroma 5.80 din za liter.

NA NASLOV SRESKIH NAČELSTEV V VINORODNIH KRAJH

Iz pritožb naših organizacij posnema mo, da sreska načelstva ne polagajo potrebne važnosti za ugotovitev, če prosilec za vinotoč pod vejo ne goji šmarnice v svojem vinogradu. Ker se je nakopičilo že precej prijav, prosimo sreska načelstva v vinorodnih krajih, da revidirajo vsa izdana pooblastila za točenje vina lastnega pridelka v svojih okoliših, v kolikor se po kmetijskem referentu ugotovi, da so bila pooblastila pomotoma izdala vinogradnikom, ki imajo v svojih vinogradih samorodno trsje.

V koliko sreska načelstva ne bodo mogla tega ugotoviti bomo mi na podlagi zbranega materiala objavili lastnike takih vinogradov, da olajšamo upravni oblasti delo, ki bi bilo za obstoj gostilničarstva v vinorodnih krajih od velikske koristi.

Istotako prosimo upravna oblastva, da postopajo z imejtelji vinotočev pod vejo točno po istih receptih, ki so za nadzor nad gostilničarskimi obrati merodajni.

Članstvo v vinorodnih krajih pa pozivamo, da javijo neposredno zvezni pisarni naslove onih vinogradnikov, ki so si pridobili pravico do vinotoča pod vejo pa gojijo v svojih vinogradih samorodno trsje, odnosno da nam sporočijo vse nerednosti, ki se po teh vinotočih dogajajo.

Jubilej

OTA LOVRENC — 60-LETNIK

Dne 3. avgusta je v krogu svoje rodbine, svojih prijateljev in znancev slavil 60-letnico svojega rojstva gospod Ota Lovrenc, gostilničar in posestnik v Zavodni pri Celju. Gospod Ota Lovrenc se je rodil 3. avgusta 1879 v Bolunci pri Trstu. Ob dneh prevrata se je preselil v Celje, kjer že 20 let uspešno vodi gostilno. Gospod Ota Lovrenc je zelo priljubljena osebnost ter je znan nacionalni delavec v raznih društvih. Kot član uprave združenja gostilničarjev v Celju deluje že več let, ravno tako sodeluje aktivno pri vodovodni zadrugi v Zavodni ter »Soči« v Celju. Gospodu Oti ob njegovih obletnici najiskrenejše čestitamo!

V vsako stanovanje, pisarno in delavnico le

LUTZ - peči

Tovarna LUTZ, Ljubljana 7 - - Tel. 32-52

PRAVILNIK O POBIRANJU DOPLAČILA NA NARAVNE IN UMETNE RUDNINSKE VODE

Pravilnik o pobiranju doplačila na naravne in umetne rudninske vode je stopil dne 10. maja v veljavo in določa, da izdaja narodni zdravstveni sklad banderole, ki se nalepljajo, ko se polni vodo v steklenice na izvirkih rudninskih voda in v tvornicah za umetne rudninske vode čez zamašek pritiskač ali sifon tako, da se banderola, ko se steklenica odpre, mora poškodovati.

Cena banderole znaša 10% prodajne cene za naravne in 20% za umetne rudninske vode. V prodajo se dajejo banderole po 0.10 din, 0.15 din, 0.20 din, 0.25 din, 0.30 din, 0.35 din in 0.40 din. S prodajno ceno se razume cena, po kateri imetniki dovolitev, zastopniki ali proizvajalci te vode prodajajo vstevši tudi trošarino. Banderole se nabavljajo pri pristojni davčni upravi. Izvrševanje tega pravilnika kontrolirajo krajevne uprave sklada po občinskih in upravnih oblastih I. stopnje.

Kdor se zaloti, da prodaja ali uporablja naravne ali umetne rudninske vode brez predpisane banderole, se kaznuje po predpisih zakona o državni trošarini.

Dopis iz ljutomerske okolice

Na vaš poučni dopis v našem »Gostilničarskem vestniku« z dne 15. maja, sem zajela mnogo koristnega za gostilničarski obrt. Vidi se iz dopisa, da se trudite za naš gostilničarski stan. Da pa boste še natančneje poučeni o razmerah v naših krajih, vam pošiljam ta spis, da ga prerešete in izvečete iz njega, da se v vse razmere bolj poglobite in začnete trkati na merodajna mesta, da se začne že enkrat pomagati podeželskemu gostilničarstvu.

Tudi jaz vidim, da mi naša gostilna ščiti življenjski obstanek in mi omogoča vsaj malenkostni gospodarski razvoj. Ta razvoj bi se stopnjeval, ako se bi ravnali gostilničarji po vašem nasvetu radi tujskega prometa. Naj vam opišem našo in enake gostilne v zaspanem Ljutomerskem srezu. Tu imamo letovišče Slatina Radenci, ki edino v tem kraju živi od tujcev, kakor tudi okolica Kapela in Gor. Radgona. Toda poglejte na nas podeželske gostilničarje okrog Ljutomera, ki ves dan čakamo na domače ljudi, da bi nekaj prodali. Da bi vsaj prodali dnevno do 5 litrov vina, toda včasih ga ne prodamo niti pol litra. In tudi to potrošnje vina nam vzamejo točilci pod vejo, ali kakor se pri nas imejuje »pušenšankarji« in tiste nesrečne tombole, ki se vršijo ob nedeljah kar na dveh, treh krajih. Te tombole prirejajo različna društva in gostilničar dotične vasi jim mora posoditi točno pravico brez vsake odškodnine. Poleg tega mora še zastoj pomagati in na ta dan gostilno celo zapreti. Če pa se tako ne ravna, potem pa je vsestranska zamera. Seveda imajo društva mnogo zasluzka. Ne plačajo nobenih pristojbin za tombolo in ples, dočim mora gostilničar plačati za veselico toliko teh taks, da si ne upa prirediti nobene zabave. Tudi se mora točno držati predpisov o policijski uri. Društva pa imajo vso noč ples in točijo celo v drugo noč. Drugi

dan se vrši namreč neuradna veselica pod naslovom »točenje zastoj«. Za tombolo beračijo po vasi zrnje, mast, jajca, po bližnjih vaseh pa nadlegujejo trgovce in gostilničarje tako, da mora marsikateri gostilničar darovati za tombolo v enem letu kar 20 društvom. Ko pa pride nad gostilničarja rubežen in se mu odredi transferacija miz in stolov iz gostilne odnosno se mu prodaja živina, se mu prireditelji teh tombol in veselice posmehujejo, češ da bi lahko plačal, ker ima vendar dober »kšeft«. Naravno, da ti škodljivci ne pomislijo na visok pridobinski davek in na zgradarino, ki jo mora gostilničar plačevati. Poznam gostilničarja, ki ima 3 velike sobe za gostilniški prostor in niso niti v eni sobi vse mize zasedene, pa mora vendar zgradarino plačati od vseh prostorov. Gostilničar v ljutomerskem srezu je samo zato tu, da sprejema goste tedaj, ko se na vinotočih napijejo, da pridejo potem v poznih urah brez denarja v gostilne razgrajati. Gostilničar mora vendar dajati na kredit. Tako je splošna prislovica teh razgrajčev. Nobena oblast ne vidi na tomboli in na vinotočih nič hudega, čeravno tu in tam izteče malo človeške krvi.

Ali se potem naj čudimo, če zapuščata gostilničar svojo gostilno in gleda na tisto boro zemljo, ki jo še ima? Tako izgledajo naši gostilničarji, ki prav za prav niso niti gostilničarji, niti kmetje.

Nekaj statistike o vinogradništvu na svetu

Ob priliki mednarodnega vinogradniškega kongresa, ki se je vršil od 21. do 30. avgusta v kopaljšču Kreuznach, so razni časopisi prinesli podatke o položaju vinogradništva na svetu in o količini pridelka vina. Največjo važnost ima vinogradništvo v Evropi. Od svetovne vinorodne površine 7,000.000 ha odpade po letopisu mednarodnega urada za vino okoli 6,000.000 ha na evropske vinogradniške države. Naslednjo stopnjo, seveda v veliki razdalji, zavzame Afrika, ki ima približno 500.000 ha vinorodne ploskve. Severna in južna Amerika posedujeta 350.000 ha. V Srednji Ameriki (Mexiko) igra trta podrejeno vlogo, dočim v Cilu, Argentini in Braziliji je gospodarsko že pomembnejša. Posebno Čile je važna vinogradniška država ter izvažata mnogo rdečega vina v Nemčijo. Na koncu sledi Avstralija z okoli 50.000 ha. Na Kitajskem in Japonkem se pridelata cca. 30.000 hl vina.

V Evropi zavzemata prvi mesti Francija in Spanija, ki sta izraziti vinogradniški državi. Naznačeni državi posedujeta vsaka okoli 1,500.000 ha vinorodne ploskve, na kateri pridelata Francija čez 51,000.000 hl vina, Spanija pa je zadnja leta pridelala vsled meščanskih bojev samo okrog 16,000.000 hl. Seveda pridelata Spanija mnogo namiznega grozdja, katero se v tej statistiki ne upošteva.

Italija ima 957.000 ha, pridelata pa po statistiki iz leta 1937. 34,000.000 hl, kar kaže na intenzivno vinogradništvo. Alžir pridelata na 400.000 ha skoraj 16,000.000 hl, dočim pridelata Portugalska na 344 tisoč cca 8,000.000 hl. Rumunija na 300 tisoč ha skoraj 11,000.000 hl, Madžarska na 220.000 ha cca 4,500.000 hl, Jugoslavija na 215.000 ha 3,000.000 hl, dočim pridelata Grčija na 160.000 ha skoraj 2,500.000 hl vina. Argentini je pridelata leta 1937. na 150.000 ha vinogradniške ploskve skoraj 8,000.000 hl. Nemčija pridelata na 125.000 ha cca 4,000.000 hl, tako da je donos na ha v Nemčiji jako ugoden. Sploh je Nemčija deželja kvalitetnega vina in stoji, kar se tiče kulture trsja na prvem mestu.

Mednarodni kongres vinogradništva, katerega so se udeležili odposlanci iz Jugoslavije je svečano otvoril državni minister g. Walter Darré.

Senat in narodna skupščina razpuščena

Z ukazom od 26. avgusta se razveljavijo mandati vseh nadaljnjih senatorjev ter se bodo volitve, ki se bodo, kakor se govori 24. septembra izvršile po zakonu o volitvah senatorjev. Z istim zakonom je razpuščena tudi narodna skupščina.

GOSPODINJSKA ŠOLA ZA GOSTINŠKE GOSPODINJE

4. septembra je pričela gospodinjska šola za gostinske gospodinjke svoje 5. šolsko leto. Ta 10-mesečna šola ima namen izobraziti bodoče gostilničarke zlasti onih krajev Slovenije, ki jih obiskujejo v poletnih mesecih domači in tuji gostje - letoviščarji.

Ti zahtevajo v hrani izpremembo, mnogokrat tudi dietno hrano; zadovoljni so le s pezanco, lepo postrežbo in se le v snažnih, zračnih sobah počutijo dobro.

Vsega tega se nauče dekleta v edini v ta namen ustanovljeni gospodinjski šoli. Razen kuhanja, vkuhanja, dietne hrane, gostinske postrežbe, pospravljanja sob, pranja in likanja, vzgoje raznovrstne zelenjadi, vseh teoretičnih predmetov, ki jih nudijo druge gospodinjske šole se uče tu še kletarstva, mlekarstva, nemščine in neobvezno strojepisja.

Gojenke, ki stanujejo v šoli plačajo za vsa oskrbo in pouk 650 din mesečno; one, ki stanujejo izven šole, pa 380 din za pouk in obed.

Mnogo več pa pridobe notranje gojenke, ker kuhajo tudi večerje in nedeljske obede in se pod nadzorstvom izkušenih, izobraženih učiteljic priučijo lepemu vedenju.

Sprejmejo se le zdrava, dostojna dekleta nad 16 let stara.

V šoli in internatu je še nekaj praznih mest. Gostilničarji, prijavitelje svoje hčerke in neveste upraviteljestvu gostinske gospodinjske šole v Ljubljani, Privoz 11 v šolski pisarni ob delavnikih med 10. in 12. uro.

Prospekte dobite na zahtevo istotam.

Prijateljem dobre vinske kapljice!

Ako ljubite dobro kapljico in želite imeti nemoten užitek, pridajte vinu približno tretjino Rogaške slatine »Tempele«. Okus bo popolnejši in — — —

Rogaška slatina ima še to prijetno lastnost, da prepreči neprijetne posledice kakor glavobol, zgago, želodčno kislino itd.

Vzemite torej k vinu v e d n o Rogaško slatino »T E M P E L « !

Rogašku Slatino

DISCIPLINARNI RED ZA INTERNAT GOSPODINJSKE ŠOLE ZA GOSTILNİCARŠKE GOSPODINJE V LJUBLJANI

1. Vsaka gojenka ima seznam svojega inventarja, ki mora biti vedno v redu
2. Cevlje in obleke si čistijo gojenke same, prav tako postiljajo svoje postelje.
3. Poleti vstajajo gojenke ob 6., pozimi ob 7., k počitku gredo najkasneje ob 22.; po tej uri naj vlada v spalnicah popoln mir. Čez dan gojenke ne smejo biti v spalnicah. — Po stopnicah in hodnikih naj hodijo molče.
4. Vsaka gojenka ima en teden dežurno službo, t. j.: pospravi delovno sobo, servira zajtrk, kuha večerjo, ob nedeljah tudi obed.
5. Ob delavnikih gredo gojenke po pouku na izprehod v spremstvu učiteljice; samo bolezen ali nujno delo oprosti gojenko tega izprehoda.
6. Brez dovoljenja voditeljice internata ne sme nobena gojenka zapustiti hiše. Pri povratku se mora takoj zgledati pri voditeljici ali gospe, ki jo nadomestuje.
7. Ob nedeljah in praznikih gredo gojenke skupno k maši in popoldne na

JOS. F. GOLDSTEIN OPTIK

Ljubljana, Pod Trančo 1

Priporočna cenj. odjemalcem prvovrstna očala, ščipalnice, triedre, tlakomere, toplomere, alkoholometre

l • t • d

Postrežba točna in solidna

izprehod v spremstvu učiteljice. Od tega jih oprosti samo bolezen.

8. Gojenkam je dovoljen enkrat na teden posej gledališča, koncerta ali resne kino-predstave, to pa le v spremstvu učiteljice. Poučna predavanja in ekskurzije so za gojenke obvezne.
9. Obiski so dovoljeni po končanem pouku med 16. in 18. uro.
10. Gojenka sme vsako prvo nedeljo v mesecu zapustiti zavod le tedaj, če gre k staršem ali sorodnikom, ki jo pridejo v zavod iskat, prevzamejo zanj odgovornost in jo spremijo nazaj v zavod. Dovoljenje za to si mora gojenka pravočasno izposlovati od voditeljice.
11. V začetku šolskega leta preišče vse učenke šolska zdravica. Če notranja gojenka med letom zbolí, se lahko zdravi nekaj dni v internatu, pri daljši bolezni pa mora iti v bolnišnico ali domov. Stroške zdravljenja nosi sama.

Novi grobovi

V Veržeju pri Ljutomeru sta umrli gostilničarki ga. Nemeč Marija in Seršen Tončka. Prva je izvrševala gostilniško obrt skupno s svojim možem v največje zadovoljstvo gostov od leta 1912. do leta 1939.

Nemeč Marija

Seršen Tončka

Istotako je bila ga. Seršen Tončka daleč naokoli znana kot izborna gostilničarka gospodinja, ter je z njo gostilničarstvo izgubilo zavedno tovarišico. Mir njima! Preostalim naše iskreno sožalje!

Združenje gostiln. podjetij
Ljutomer

DUŠAN MILICEVIĆ UMRL

Iz Beograda smo dobili sporočilo, da je predsednik bivšega in leta 1931. razpadlega središnjega gostilniškega saveza zatisnil v 70. letu svoje oči. Preostalim naše sožalje.

**DOBRO
VINO**

nudi dokler zaloga
rudeče in belo
Ivan Vehovar
Koprivnica
pri Rajhenburgu

Raznoterosti

Odtegnitev starega srebrnega denarja po 20 din iz obtoka. Finančni minister je odredil, da se od 16. avgusta 1939 dalje v 6 mesecih, t. j. do vstetega 16. februarja 1940 odtegne postopoma iz obtoka stari kovani srebrni denar po 50 din. Po preteku prednjega roka 6 mesecev preneha biti ta vrsta denarja zakonito plačilno sredstvo in se more v naknadnem roku 6 mesecev zamenjati brez odbitka samo še pri blagajnah Narodne banke in državnih finančnih zavodih.

Odtegnitev starega srebrnega denarja po 20 din in kovinskega drobiža po 2 din in 0.50 din iz obtoka. Finančni minister je sporazumno z Narodno banko kralj. Jugoslavije odločil, da se od 16. avgusta 1939. dalje v enem letu, t. j. do vstetega 16. avgusta 1940 odtegne postopoma iz obtoka stari kovani srebrni denar po 20 din in kovinski drobiž po 2 din in 0.50 din, nakovan pred zakonom o odtegnitvi starega kovanega denarja iz obtoka in o kovanju novega z dne 31. julija 1937. Po preteku prednjega roka enega leta prenehajo vse te vrste denarja biti zakonito plačilno sredstvo in se morajo le še v naknadnem roku 6 mesecev zamenjati brez odbitka z novo nakovanim denarjem samo pri blagajnah Narodne banke in državnih finančnih zavodih.

Višja gostinska šola v Beogradu. Iz Beograda poročajo, da še ni določeno, če bo že letonjsje leto otvorjen internat pri Višji gostinski šoli v Beogradu.

Koliko davčnih prijav je bilo vloženo? Davčne uprave so pozvale 3200 davkoplačevalcev, da vložijo davčne prijave z novo odmero pridobnine, ker se prvi je promet v letu 1938. zvišal, dočim je 1350 davkoplačevalcev vložilo prošnje za znižanje pridobnine.

Znižanje cen sladkorja. S 1. septembrom se zniža cena sladkorja v malo-prodaji za 50 p pri kg.

Kakšen sladkor se uvaža iz Češke v Jugoslavijo? Zaradi pomanjkanja domačega sladkorja, katerega smo lansko leto v prevelikih količinah izvozili, je bilo finančno ministrstvo prisiljeno dovoliti uvoz cca 1000 vagonov tujega sladkorja. Pri prvi pošiljki pa so gospodinjje opazile, da se uvoženi sladkor težko topi in ne daje one sladkobe, ki jo sladkor sicer ima. Pri analizi se je ugotovilo, da je sladkorju pridržano cca 5% moka. Vemo, da stane moka 3 din kg, sladkor pa 15 din kg, in da se na ta način moka prodaja za svojo 5 kratno vrednost. Dosedaj je bilo uvoženih cca 150 vagonov takega sladkorja, uvoziti pa se mora še cca 1000 vagonov, tako da bi s sladkorjem dobili istočasno 50 vagonov moka, za katero bi dobili ti manipulanti kar 750.000 din. Naravno, da je tak sladkor škodljiv za vkuhanje sadja in bi naša gospodinja utrpela škodo, ki bi šla v milijone, če se ne bi pravočasno preprečila mahinacija nekaterih oseb. Upajmo, da bo preiskava ugotovila, na kateri nalog je bila moka primešana sladkorju, kdo jo je pridjal in kdo je s tem dodatkom še v zvezi.

Sprememba poslovnika za kolodvorske restavracije, kioske in trafike. Generalna direkcija državnih železnic je izdala spremembe in dopolnitve poslovnika k pravilniku o izdajanju v zakup restavracij, buffetov, kioskov, brivnic, menjalnic in ostalih prostorov na postajah drž. železnice. Točno besedilo tega poslovnika prinesemo v prihodnji številki »Gostilničarskega vestnika«.

Sprememba in dopolnitev Uredbe o trgovinskih, industrijskih in obrtnih zbornicah. Na predlog trgovinskega ministra je spremenjen s posebno uredbo čl. 16. odst. 2. uredbe o trgovinskih, industrijskih in obrtnih zbornicah in sicer: »Prav tako smejo biti voljeni za zbor. svetnike člani javnih in drugih trgovinskih družb, kakor tudi osebe, ki so kot glavni komercialni ali tehnični poslovodje ali kot člani upravnih odborov delniških družb, rudarskih združenj in gospodarskih zadrug, kolikor spadajo te poslednje pod zakon o obrtnih upravičene podpisovati firmo, če ji pristoji volilna pravica in če izpolnjujejo pogoje iz odst. 1. tega paragrafa, izzemljajo pogoje, da najmanj 3 leta upravičeno in aktivno izvršujejo obrt na področju zbornice. Po istih pogojih smejo biti voljeni za zbornične svetnike le tisti, ki so kot glavni komercialni ali tehnični poslovod-

B A H A R

Nadomestni deli Opel, Chevrolet

Auto in Moto material

vodje ali kot člani upravnih odborov ostalih pravnih oseb, ki izvršujejo kako obrt, ki spada pod zakon o obrtnih upravičeni podpisovati firmo.«

Ceneni krediti. Kakor smo poročali je zvezna uprava izdejstvovala za modernizacijo podeželskega gostilničarstva cenene kredite, ki jih daje Banovinska hranilnica v Ljubljani in Mariboru. K obrestni meri prispeva banska uprava z 2%. Z veseljem ugotavljamo, da se za te kredite najbolj zanimajo člani iz Dolenjske, ki je v tujsko prometnem pogledu silno zanemarjena pokrajina. Najmanj prošnji pa je iz bivše mariborske oblasti, čeprav imamo predele, ki bi se dali izkoristiti v turističnem smislu, če bi bili primerni gostinski obrati. Ne razumemo zakaj se ne poslužijo teh ugodnosti gostilničarji Savinjske, Mislinjske in Dravske doline odnosno na Dravskem in Murskem polju ter v okolici Dobrne, Rogaške Slatine in Slatine Radenci. Prošnje, ki morajo biti kolekovane z 10 din banovin, kolka in morajo imeti kot priloge zemljiškoknjižni izpisek in posestni list, naj se vlagajo v zvezni pisarni. Prošnji je priložiti tudi 8 znamk po 1.50 din. Naravno, da dajejo denarni zavodi na predlog kr. banske uprave kredite le proti običajnemu jamstvu.

Povečana zaposlitev v gostinskih obratih. Po podatkih OUZD je v mesecu juniju tega leta naraslo število zavarovancev v gostinski stroki za 225 na 3708.

Nad 3 milijone mark za nemške turiste. Ker so bile kvote za turiste v Nemčiji že izčrpane se je trgovinskemu ministrstvu posrečilo z intervencijo v Nemčiji doseči, da je nemško gospodarsko ministrstvo odobrilo 3.2 milijona mark na račun akontacije za zimske mesece za letošnje letno turistično sezono, kateri znesek bo uporabljen za plačilo nemških turistov v Jugoslaviji.

Vinogradništvo v Slovaški. V Slovaški je danes 7.500 ha vinogradov, ki so v

LJUBLJANA

Gospodarska c. 1
Telefon 46-28

Celovška c. 38
Telefon 22-92

Jedilni pribor

v največji izbiri in po najnižjih cenah. Gostilničarji posebni popust. Posrebenje, poniklanje, pokromanje, popravila priborov in posode restavracijskih podjetij izvršujem najceneje in takoj.

M. Ilger-jev sin

urar in juvelir
Maribor

Gospodarska ulica 15

Zahtevajte veliki brezplačni cenik!

posesti 12.000 posestnikov. Največ vinogradnikov v Slovaški se nahaja v Malih Karpatih, kjer se pridelajo v pretežni večini samo bela vina, dočim se morajo rdeča vina uvažati.

Jugoslovanska delovna sila v nemškem gospodarstvu. Po informacijah praškega časopisa »Der neue Tag« je zaposlenih v nemškem gospodarstvu 15.000 Jugoslovenov.

Cene Slivovke padajo. Iz Srbije in Bosne poročajo, da je letošnja letina češpelj 2 krat večja kakor v zadnjih 10 letih. Zato se prodajajo češplje za kuhanje slivovke po 25 p za kg. Ker se iz 100 kg češpelj dobi 4 do 5 litrov slivovke, računajo, da bo padla cena slivovki najmanj na 10 p za litrsko stopnjo. Tudi cena vinskemu žganju je precej popustila.

Nova avtobusna proga Ljubljana — Banjaluka — Sarajevo. Avtobusno podjetje Ljubljana - ekspres je uvedlo avtobusno progo Ljubljana — Banjaluka — Sarajevo.

Imenovanje. Za šefa Centralnega presbiraža v Beogradu je postavljen g. Boško Bogdanović, brat našega predsednika Državne zveze g. Vladana Bogdanovića.

Koliko gostilničarjev gre na letni dopust in odmor?

1 do 2%!! Vsi drugi pa se mučijo in delajo brez ozira na zdravje!

Zato vsaj doma pijte

Radenski zdravilni vrelec

tistega z rdečimi srci, našo najboljšo prirodno mineralno vodo

Zdravje in užitek!

ZAHTEVAJTE POVSOD SPECIALITETE
VINSKE VELETRGOVINE

BRUNO MOSER - Zemun III

Moserova ul. 1

Zastopstvo za Ljubljano in bivšo Ljubljansko oblast:

M. CESAR - Vinska trgovina

Ljubljana VII - Gasilska 3 - Tel. 2369

Posebno priporočam:

Odprta vina: ružico, Ia rizling, smederevko, prokupac. Vina v steklenicah: Fruškogorski bisser, Tokaj angevine, negotinsko črno, renski rizling, traminec, silvanec, rekord, penušce, itd.

Interesenti! V svrhu brezplačne pakušnje nas obiščite na velesejmu v paviljonu „H“

MALINOVEC
MARMELADE
DESERTI

SADNI SOKI
BONBONI
GARNITURE

vse v odlični kakovosti vedno na zalogi pri:

„VITAMIN“
tvornica sadnih sokov in bonbonov
Ljubljana, Masarykova 46
Tel. 49-91

Ustanovitev samostojne obrtne zbornice v Ljubljani. Trgovinski minister je podpisal uredbu, s katero se ustanovi za področje dravske banovine samostojna obrtna zbornica. Sedanji obrtni odsek Zbornice za TOI se razpusti in se njegovi člani razrešijo dolžnosti. Za predsednika obrtne zbornice je imenovan dosedanji zbornični svetnik g. Kavka. Radi razcepitve zbornice sta zasedala tudi trgovinski in industrijski odsek, ki sta enoglasno sklenila, da naj bosta industrijska in trgovska zbornica še nadalje skupaj in da je v to svrhu stopiti tudi v stike z ostalimi zborničnimi odseki. V pogledu našega stališča do razcepitve skupne zbornice bo razpravljala prihodnja seja zveznega ožjega odbora.

Vinarska razstava z vinskim sejmom in vinsko pokušnjo na ljubljanskem velesejmu od 2. do 11. septembra. Razstave se bo udeležilo mnogo razstavljalcev iz vseh vinorodnih pokrajin Slovenije. Razstavljeni bodo samo pristna, nerezana in tipična vina, ki so obiskovalcem na razpolago za pokušnjo in v nakup. Razstava bo poudarjala dobro kvaliteto slovenskega vina.

Znatno povečanje števila obratov v Sloveniji v II. četrtletju. Na podlagi statistike, ki jo je izbrala Zbornica za TOI se je gibalo število odjav in prijav obrtov od 1. aprila do 30. julija t. l. takole:

	Prij.	Odj.	Razlika
Industrija	8	5	+ 3
Obrt	303	186	+117
Trgovina	171	200	- 29
Gostinstvo	88	79	9

Pri gostinskih obratih opazimo tudi sedaj stagnacijo in nazadovanje v obratih višje stopnje, n. pr. pri restavracijah, kavarnah, gostilnah ter je število naznačenih podjetij padlo na 18, dočim je število manjših obratov krčem itd. naraslo za 30 podjetij.

»Putnik« posoja milijone, toda ne zadolženim gostinskim podjetnikom, temveč banskim upravam, ki lahko hitreje pridejo pri denarnih zavodih do cenenejša posojila, odnosno lažje prenesejo visoke obresti. Kakor znano, je zgorel pred nekaj meseci hotel na Plitvičkih jezerih. Banska uprava savske banovine se je nato odločila, da sezida nov hotel ter se je obrnila na »Putnika« po posojilo, ki ji je takoj dal 7.000.000 din po 3% na razpolago. Mi bi proti temu posojilu ničesar ne imeli, če ne bi tako ugodnih posojil rabili naši zadolženi gostinski podjetniki in oni člani, ki žele

HOTELIRJI IN GOSTILNIČARJI!

Nabavite si za Vaše goste

planinsko cvetlični med

le v **MEDARNI**

LJUBLJANA - Židovska 6

katera Vas najbolje postreže.

Vinske sterilizatorije

proti pokvari vina dobavlja
„Čehostaklo“ B. Lisek
Ljubljana, Resljeva 8

**Naibolj poznani in najbolj popularni moderni
etablissement v Beogradu**

KASINA

**v najožjem središču na Terazijah
(Prestolonaslednikov trg 21)**

Hotel prvega razreda

z 76 sobami (117 posteli) — Telefoni: 27-600, 29-552

V vsaki sobi tekoča topla in mrzla voda. — Telefon in centralna kurjava. — Cene zelo zmerne: soba z eno posteljo počenši od 30 din, z dvema posteljama od 60 din dalje

Ekspress - restavracija

**s prvorazredno domačo in inozemsko hrano, z odličnimi pijačami
in vsemi specijalitetami. Nenadomestljiv za poslovnega človeka**

Dancing - restaurant

**v podzemlju razkošno urejen. — Svira jazz-orkester s pevkami.
Po 23. uri umetniški program. — Vstop brezplačen.**

Največji kinematograf v Beogradu

prikazuje najuspešnejše filme vsake sezone.

**IKA, restavratersko i bioskopsko a. d. BEOGRAD
Prestolonaslednikov trg 21 — Telefon 20-216**

postaviti nove gostinske objekte. Zadnja leta so gostilničarske organizacije napejale vse svoje sile, da pribavijo svojemu članstvu kredite, zato bi »Putnik« storil dobro delo, če bi naznačeno svoto posodil raje onim nesrečnežem, ki bi nujno rabili denarne pomoči. »Putnik« najbrže pozablja, da so ga gostinci ustanovili in da živi v pretežni večini od gostinstva. Tako postopanje »Putnika« je vse obsoje vredno.

Ali so amnestirani tudi trošarinski in taksni prestopki? Ker se poedinci kljub temu, da smo dali že točno pojasnilo v eni izmed zadnjih števil »Gostilničarskega vestnika« še nadalje obračajo na zvezno pisarno s prošnjo, da jim pojasnimo, če so amnestirani tudi trošarinski in taksni prestopki z amnestijo z dne 22. marca 1939, poudarjamo ponovno: V čl. 1. amnestije izrecno stoji, da se amnestirajo vsa kazniva dejanja, prestopke, storjene do vštete 5. februarja t. l. za katerih preiskavo in razsojo so pristojna oblastva občne uprave. Ker ne presojujejo kazniva dejanja izvršena po taksnih in trošarinskih predpisih občne upravne oblastva, temveč finančna oblastva, je razumljivo, da amnestija ne zadene oseb, ki so prišle v konflikt s trošarinskimi in taksnimi predpisi.

Ni vsak pijanec, kdor rad pije vino! Dobro vino človeka poživi in okrepi, saj priporočajo dobro vino celo zdravniški bolnikom. Vsako pretiravanje seveda škoduje in tudi vino ne more človeku koristiti, če ga pije preveč. Vinarske razstave so namenjene pospeševanju vinarstva, spoznavanju dobrih vrst vina, ona naj nam prinašajo korist s tem, da širijo sloves naših dobrih vin, da delo našega pridnega vinogradnika ne bo zaman. Tudi na letošnjem jesenskem vele-

sejmu v Ljubljani od 2. do 11. septembra bo prirejena vinarska razstava z vinskim sejmom in poskušnjo vina. Razstavili bodo priznana dobra vina mnogi razstavljalci iz vseh vinorodnih krajev Slovenije. Razstavljena bodo samo pristna, izrazito naša vina in njihova kakovost pride v polni meri do veljave.

**Izvesite »Gostilničarski vestnik«
na vidnem mestu v vašem
lokalu!**

IVAN GRAD — Beričevo veletrgovina z vinom

Večji, prvorazredni zdraviliški hotel
v Švici išče

za celoletno najboljšo plačano službo z vstopom septembra - oktobra sposobno

**strojno perico
mlajšo ilkavko
sobarico
snažilko**

Celoletna služba. — Potovanje plačano. Ponudbe s sliko in navedbo starosti se naj pošljejo na: **Direktor Federle — Schatzalp Davos (Schweiz).**

**nudi cenjenim gostilničarjem
že priznano najboljša vina**

Pivovarna

Jos. Tscheligi v Mariboru

Koroška c. 2 - Telefon 2335

priporoča svoje izborno

**PIVO NAJBOLJŠE
KVALITETE**

SPECIALNA TVRDKA
ZA HARMONIKE

IZDELOVANJE HARMONIK
JOSIP FLEISS

• (Prej F. Lubas & sin) •

LJUBLJANA, TYRŠEVA 36

Valentin Janežič

Trgovina z vinom, žganjem, likerji
Na drobno in na debelo

Pšata p. Domžale

CELO LETO lahko trajno spravite

MOŠT (širu)

od grozdja, kakor tudi vse sadne sokove
Brez strokovnih priprav Brez izgube časa Brez kakršnihkoli aparatov

S POMOČJO NIPAKOMBINA A/II.

Odlična Iznajdba današnje znanosti! Enostavno! Paceni! Higijenično!
Odobreno od ministr. za poljedelstvo. Navodila in cenik pošlje brezplačno;

RADIOSAN, Zagreb, Duklaninova ulica 1

PETER STEPIČ

(Lastnik Mirko Stepič)

Veletrgovina z vinom

Ljubljana VII. (Sp. Šiška)

Telefon 2171

se priporoča cenj. gostilničarjem s solidno postrežbo
prvovrstnih vin

Iščemo akviziterje za nabiranje oglasov za
»Gostilničarski vestnik« v vseh krajih Slovenije

Razglas

Upravna občina Turnišče, srez Lendava bo oddala v najem svoje tri gostilne za dobo treh let, gostilna št. 3 v Turnišču in gostilno št. 134 v Turnišču, omenjeni gostilni se bosta oddali v najem dne 1. oktobra 1939 v občinski pisarni v Turnišču št. 103 popoldan ob 2. uri. Gostilna v kraju Renkovci št. 95 pa se bo oddajala v najem dne 24. septembra 1939 na licu mesta v Renkovci v navedeni gostilni popoldan ob 2. uri. Vsak reflektant mora položiti za zgoraj navedeni dve gostilni v Turnišču št. 3 in 134 vadium 1000 din ker drugače se ga ne bode pustilo k dražbi. Za tretjo gostilno v Renkovci št. 95 se položi vadium 500 din. Gostilne se oddajo tudi za daljšo dobo v najem ako bi to želeli reflektanti. Vsi drugi pogoji se bodo povedali na ist dan pred pričetkom dražbe.

Upravna občina Turnišče,

dne 19. avgusta 1939.

Tajnik: Poglič Jože l. r.

Predsednik: Litrop Štefan l. r.

Domača žganjarna in destilacija

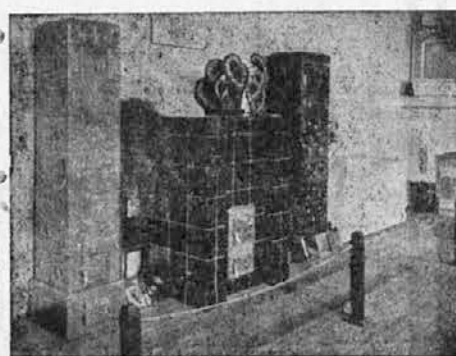
„JELEN“

Velika zaloga vseh vrst pristnega domačega žganja,
raznih likerjev, ruma, malinovca, vermoutha itd. na
drobno in na debelo. - Dobro blago! - Nizke cene!

IVAN ZALETEL

Telefon št. 710

ŠT. VID NAD LJUBLJANO

STANKO PIRNAT

Izdelovanje vsakovrstnih lončenih
peči in štedilnikov

• Vsa v to stroko spadajoča
popravila!

• Oblaganje sten

Telefon 36-87

Telefon 36-87

Ljubljana - Vič, Tržaška c. 107

D E L N I Š K A
D R U Ź B A
P I V O V A R N E

„UNION“ • LJUBLJANA

PRIPOROČA SVOJE IZBORNE IZDELKE:

SVETLO IN ČRNO

UNION PIVO

v sodih in steklenicah vsem cenj. gostom in gostilničarjem

Z odličnim spoštovanjem

Delniška družba pivovarne

„UNION“ • LJUBLJANA